

Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışına Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Görevlendirme Politikasının Yıllara Göre Değerlendirilmesi *

Ülker ŞEN**

Öz

Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının çocuklarının ana dillerini yaşatmaları, kültürlerinden kopmamaları için Millî Eğitim Bakanlığı her yıl öğretmen görevlendirmesi yapmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı ilk kez 1965'te Almanya'ya 17 öğretmen ile başlattığı bu politikasını günümüze kadar devam ettirmiştir. Son yıllarda ortalama 400 öğretmen Bakanlıkça görevlendirilmektedir. Yurt dışında görev yapacak öğretmenlerin aldıkları sorumluluğun önemi nispetinde seçimlerinin de titizlikle yapılması gerekmektedir. Çalışma bu önemden yola çıkılarak oluşturulmuştur. Çalışmada "Geçmişten günümüze Millî Eğitim Bakanlığı yurt dışı teşkilatlarında görevlendirilecek öğretmenlerin seçiminde nasıl bir politika izlemiştir, bu politika yıllara göre değişim göstermekte midir?" sorularına yanıt aranmıştır. Nitel araştırma kapsamında yapılan çalışmanın verileri doküman incelemesi yöntemiyle elde edilmiştir. Çalışma kapsamında ulaşılan verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Çalışma, Millî Eğitim Bakanlığının yurt dışı teşkilatlarında öğretmen görevlendirmesi yaptığı 2010-2019 yılları ile sınırlı tutulmuştur. Araştırma sonucunda ön plana çıkan sonuçlar arasında seçilecek öğretmenlerin branşlarında bir standardın olmadığı, her sene farklı branşlardan öğretmenlerin görevlendirildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Türkçe ve Türk kültürü öğretmeni, öğretmen yetiştirme, yurt dışındaki Türk çocuklarına Türkçe öğretimi, Türkçe ve Türk kültürü dersi, Millî Eğitim Bakanlığı

Evaluation of Turkish and Turkish Culture Teacher Assignment Policy of The Ministry of National Education by Periods

Abstract

The Ministry of National Education has maintained this policy for the first time in 1965 with 17 teachers in Germany until 2019. In recent years an average 400 teachers have been assigned by Ministry. Teachers who will be working abroad need to be meticulous about their responsibilities as well as their choices. The study was formed from this importance. "What kind of policy has the Ministry of National Education pursued in the selection of the teachers to be appointed in the foreign organizations from past to present, does this policy change according to years?" The answers has been searched in these study. The study is descriptive research. The data of the study were obtained through a document review. Descriptive analysis was used in the analysis of the data obtained within the scope of the study. The study area was limited to between 2010-2019 years when the Ministry of National Education appointed teachers in the foreign organizations. Among the important results of the study, it was seen that there was no standard in the branches of the teachers to be chosen and teachers from different branches were assigned each year.

Keywords: Turkish and Turkish culture teacher, teacher training, Turkish children abroad, Turkish and Turkish culture course, Ministry of National Education

* Çalışma, 17-19 Ekim 2018 tarihlerinde düzenlenen X. Dünya Dili Türkçe Sempozyumu'nda sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş hâlidir.

** Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Alanlar Eğitimi Bölüm, Ankara, ulkersen@gazi.edu.tr, ORCID: orcid.org/ 0000-0002-1855-6336

Giriş

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, vatandaşlarının her birinin eğitim öğretim ile ilgili haklarını başta Anayasa ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu olmak üzere kanunlarla koruma altına almıştır. Millî Eğitim Bakanlığı da Devlet bünyesinde Anayasa, 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile kalkınma plan ve programları doğrultusunda millî eğitim hizmetlerini yürütmek üzere kurulmuştur (25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname bk. Resmî Gazete, S. 28054). Millî Eğitim Bakanlığının eğitim hizmetlerinin en önemli parçasını öğretmenler oluşturmaktadır. Öğretmenlerin atama ve görevlendirme işlemleri (Bakanlığa bağlı kurumlar için) Bakanlıkça yapılmaktadır. Daha önce de ifade edildiği gibi devlet her bir vatandaşına eğitim öğretim hizmetlerini sunmakla yükümlüdür ancak bu durum sadece Türkiye sınırları için geçerli değildir. Dünyanın dört bir yanında farklı ülkelerde farklı sebeplerle yaşayan milyonlarca Türk vatandaşı da bulunmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkçeden ve Türk kültüründen kopmaması, Türkiye ile olan bağlarının devam etmesi için öğretmen görevlendirmesi yapmaktadır. Görevlendirilen öğretmenler vasıtası ile "Türk kültürünün yurt dışında tanıtılması, yayılması ve korunması, yurt dışındaki vatandaşların ve soydaşların kültürel bağlarının korunması, güçlendirilmesi ve dinî konularda aydınlatılması ile Türk dilinin öğretilmesi" amaçlanmıştır (Resmî Gazete S. 25157). Yurt dışına görevlendirilecek öğretmenlerin seçimi, misyonları gereği çok önemlidir. Yurt dışında yaşayan Türk çocuklarına Türkçe ve Türk Kültürü dersi vermek üzere görevlendirilen öğretmenlerle ilgili yapılan çalışmalarda daha çok öğretmenlerin derslerde karşılaştıkları sorunların ve derslere yönelik görüşlerinin ele alındığı görülmüştür (Şen ve Burgul Adıgüzel, 2018, 70). Yapılan bu çalışma Millî Eğitim Bakanlığının yurt dışı teşkilatlarında öğretmen görevlendirme politikasını ortaya koyması, Türkiye'de iki dilli Türk çocuklarına Türkçe öğretmeni yetiştirme programının oluşturulmasına katkı sağlaması, alanda araştırma yapanlara veri kaynağı oluşturması açısından önemlidir.

Yukarıda ifade edilen bilgilerden hareketle bu çalışmanın problem cümlesi "Geçmişten günümüze Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) yurt dışı teşkilatlarında görevlendirilecek öğretmenlerin seçiminde nasıl bir politika izlemiştir, bu politika yıllara göre değişim göstermekte midir?" şeklinde oluşturulmuştur. Alt problem cümleleri ise aşağıdadır:

1. Millî Eğitim Bakanlığınca yurt dışı teşkilatlarında görevlendirilecek öğretmenlerin seçimine ilişkin oluşturulan başvuru şartlarında yıllara göre bir değişim gözlenmekte midir?
2. Millî Eğitim Bakanlığınca yurt dışı teşkilatlarında görevlendirilecek öğretmenlerin seçimine ilişkin atanmaya esas olan alanlar ve öğretmen sayılarında yıllara göre bir değişim gözlenmekte midir?
3. Millî Eğitim Bakanlığınca yurt dışı teşkilatlarında görevlendirilecek öğretmenlerin seçimine ilişkin yapılan sınavların içeriğinde ve yapılan sınavlarda yıllara göre bir değişim gözlenmekte midir?
4. Millî Eğitim Bakanlığınca yurt dışı teşkilatlarında görevlendirilecek öğretmenlerin seçimine ilişkin uygulanan uyum seminerlerinin uygulanmasında yıllara göre bir değişim gözlenmekte midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Çalışma nitel araştırma özelliğindedir. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda, gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik, nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, 14). Bu çalışmada nitel araştırmanın veri toplama yöntemlerinden doküman analizi yöntemi benimsenmiştir. Doküman incelemesi veya analizi, tek başına bir araştırma yöntemi olabildiği gibi, diğer nitel yöntemlerin (görüşme veya gözlem) kullanıldığı durumlarda da ek bilgi kaynağı olarak kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, 140).

Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma nesnelerini Millî Eğitim Bakanlığının yurt dışında görevlendirilecek öğretmenlerin başvuru şartlarını, sınav içeriklerini belirlediği "başvuru kılavuzları" oluşturmaktadır. Değerlendirmeye alınan bu başvuru kılavuzları, 2010-2019 yılları arasında MEB tarafından yayımlanan

Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışına Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Görevlendirme Politikasının Yıllara Göre Değerlendirilmesi

Yurt Dışında Görevlendirilecek Öğretmenlerin Mesleki Yeterlilik Sınavı ve Temsil Yeteneği Mülakatı Başvuru Kılavuzlarıdır. 2010 öncesinde yayımlanmış bir kılavuza rastlanmamıştır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmaya ait verilerin toplanmasında "başvuru şartları, atanmaya esas olan alanlar ve öğretmen sayıları, yapılan sınavlar, uyum semineri" ölçütlerinden oluşan bir liste kullanılmıştır. Belirlenen bu ölçütler çerçevesinde kılavuzlar incelenmiş ve karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmıştır.

Verilerin Toplanması

Çalışmanın verileri doküman taraması yoluyla elde edilmiştir. Doküman taraması yolu ile verilerin toplanmasında birinci aşama veri kaynağının elde edilmesi, ikinci aşama kaynağın okunması, üçüncü aşama not alma ve son aşamayı değerlendirme oluşturmaktadır. Bu çalışmada da doküman taraması ile veri toplamanın aşamalarına uygun hareket edilmiştir. Birinci aşamada veri kaynağını oluşturan Yurt Dışında Görevlendirilecek Öğretmenlerin Mesleki Yeterlilik Sınavı ve Temsil Yeteneği Mülakatı Başvuru Kılavuzları temin edilmiş, kılavuzlar okunmuş, çalışmanın amaçları doğrultusunda kılavuzların içeriğine ilişkin notlar alınmış, son aşamada notların değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Çalışma kapsamında ulaşılan veriler betimsel analizle değerlendirilmiştir. Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde araştırmacı görüştüğü ya da gözlemiş olduğu bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtılabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verebilmektedir. Bu analiz türünde temel amaç, elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Betimsel analiz dört aşamadan oluşur: 1. Betimsel Analiz İçin Bir Çerçeve Oluşturma, 2. Tematik Çerçeveye Göre Verilerin İşlenmesi, 3. Bulguların Tanımlanması, 4. Bulguların Yorumlanması (Şimşek, 2009). Bu çalışmada betimsel analizin aşamalarına uygun olarak:

1. Betimsel Analiz İçin Bir Çerçeve Oluşturma: Araştırmacının kavramsal çerçevesinden ve veri kaynaklarının niteliğinden yola çıkılarak verilerin "başvuru şartları, atanmaya esas olan alanlar ve öğretmen sayıları, yapılan sınavlar, uyum semineri" temaları altında organize edilmesine karar verilmiştir.

2. Tematik Çerçeveye Göre Verilerin İşlenmesi: "Başvuru şartları, atanmaya esas olan alanlar ve öğretmen sayıları, yapılan sınavlar, uyum semineri" şeklinde ifade edilen tematik çerçeveye göre, elde edilen veriler okunmuş, düzenlenmiştir.

3. Bulguların Tanımlanması: Düzenlenmiş ve bir araya getirilmiş verilerin tanımları, özellikleri verilmiştir.

4. Bulguların Yorumlanması: Elde edilen bulgular birbirleriyle karşılaştırmalı olarak yorumlanmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Bilimsel çalışmalarda elde edilen sonuçların inandırıcılığı önemli bir ölçüttür. Nicel çalışmalarda geçerlik ve güvenirlik olarak karşımıza çıkan bu ölçüt nitel araştırmalarda yerini inanılabilirlik, sonuçların doğruluğu ve araştırmacının yetkinliği gibi kavramlara bırakır. Bu bağlamda nitel araştırma niteliğinde olan bu çalışmada inandırıcılık

1. Araştırmacı yetkinliği,
2. Literatüre ve veri kaynağının niteliğine bağlı olarak kategorilerin/temaların belirlenmesi,
3. Temaların belirlenmesi sürecinde uzman görüşüne başvurulması,
4. Verilerin toplama süreci ve analizindeki işlemlerin ayrıntılı olarak verilmesi,
5. Veri kaynağını oluşturan başvuru kılavuzlarına erişimin sanal ortamda bütün araştırmacılara açık olması ve çalışma verilerin / sonuçların teyit edilebilirliği,

6. Nitelikli veri kaynağı kullanılması (Millî Eğitim Bakanlığı tarafından basımı yapılan resmî belge niteliğinde olması) ile sağlanmıştır.

Bulgular

Başvuru Şartlarına İlişkin Bulgular

Tablo 1.

2010-2019 Yılları Başvuru Şartları

Başvuru Şartları	Yıllar									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
T.C. vatandaşı olmak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
En az 5 (beş) yıl, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi olarak Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı eğitim-öğretim hizmetleri sınıfında fiilen çalışıyor olmak (Vekil öğretmenler ile sözleşmeli olarak çalıştırılanlar hariç)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere sicil temiz olması	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Son 10 yılda uyarma ve kınama cezaları dışında, affa uğrayanlar hariç disiplin cezası verilmemiş olmak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Askerlik hizmetini yapmış olmak veya askerlik hizmetinden muaf tutulmuş olmak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
En az lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmak	+	-	-	-	-	+	-	+	+	-
Görevini yapmasına engel olabilecek vücut ve akıl hastalığı veya vücut sakatlığı ile özür bulunmamak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hizmetin gerektirdiği Temsil Yeteneğine sahip bulunmak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Son 3 (üç) yıl içinde her yıl en az iyi derecede sicil almış bulunmak	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
Yurt dışında görevlendirilmesine engel bir hali bulunmamak (arşiv taraması ve güvenlik soruşturması)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Adli ve idari soruşturma sonucunda üzerinden yöneticilik görevi alınmamış olmak	+	+	-	+	+	-	-	-	-	-

Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışına Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Görevlendirme Politikasının Yıllara Göre Değerlendirilmesi

Tablo 1 .
2010-2019 Yılları Başvuru Şartları (Devamı)

Başvuru Şartları	Yıllar									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daha önce yurt dışında görevlendirilmiş olanların ikinci kez (hangi görevle olursa olsun) görevlendirilebilmeleri için, önceki yurt dışı görevlerini başarılı olarak tamamlamış ve yurtiçi görevine başlamalarından itibaren sınav başvurusunun son günü itibarıyla en az 2 (iki) yıl çalışmış olmalarının yanında, sınav başvurusunun son günü itibarıyla son beş yıl içinde Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Sınavından (KPDS) en az Elli beş (55) puan almış olmaları	-	+	+	+	-	-	-	-	-	-
Daha önce yurt dışında görevlendirilmiş olanlar için yurt dışı görevinde başarılı olmuş, yurt içi göreve başladığı tarihten itibaren Mesleki Yeterlilik Sınavı başvuru tarihinin son günü itibarıyla en az iki yıl çalışmış olmak	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Yapılacak Mesleki Yeterlilik Sınavı ve Temsil Yeteneği mülakatında başarılı olmak	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+

Tablo 1 incelendiğinde son dokuz yıldır yurt dışı teşkilatlarında görevlendirilecek öğretmenlerin seçiminde başvuru şartlarında köklü bir değişikliğe gidilmediği görülmektedir. Farklılığın olduğu şartlar şunlardır: "En az lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmak", "Son 3 (üç) yıl içinde her yıl en az iyi derecede sicil almış bulunmak", "Adli ve idari soruşturma sonucunda üzerinden yöneticilik görevi alınmamış olmak" ve "yurt dışına ikinci kez görevlendirmelerde dil puanının (55 puan) aranması". Bu değişikliklerden hareketle Bakanlığın 2011-12-13-14 ve 2016 yıllarında ön lisans mezunu öğretmen atama politikasının son iki yıldır işlevini yitirdiği söylenebilir. Son beş yıldır başvurularda öğretmenlerin adli ve idari soruşturma sonucunda üzerinden yöneticilik görevinin alınıp alınmadığı dikkate alınmamaktadır. Yine son beş yıldır daha önce yurt dışında görevlendirilmiş olanların ikinci kez görevlendirmelerinde önceki görevi başarılı bir şekilde tamamlama şartı yanında istenen 55 yabancı dil puanının istenmediği görülmektedir. Genel bir değerlendirme yapıldığında yurt dışına Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak görevlendirilecek öğretmenler için Bakanlığın sınırlayıcı, eleyici bir politika izlemediği söylenebilir.

Atanmaya Esas Olan Alanlar ve Öğretmen Sayılarına İlişkin Bulgular

MEB her yıl ülkelerin talep durumuna, ihtiyacına göre belli sayıda Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni görevlendirmesi yapmaktadır. 2010-2019 yılları arasında yurt dışına Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak görevlendirilecek öğretmenlerin branşları ve seçilecek öğretmenlerin sayılarına aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 2 .

2010 Yılı Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Olarak Atanmaya Esas Olan Alanlar ve Öğretmen Sayıları

Atanmasına Esas Olan Alan	Yabancı Dili	Seçilecek Öğretmen Sayısı
Türkçe, Almanca, Sınıf Öğretmeni (Almanca Konuşulan Ülkeler)	Almanca	75
Beden Eğitimi Öğretmeni;(Resmî Kurumlardan alınmış Halk Oyunları Usta Öğreticilik Belgesi Olanlar) Müzik Öğretmeni; Devlet Türk Müziği Konservatuvarı Halk Oyunları Bölümü Mezunu) (Almanca Konuşulan Ülkeler)	Almanca	3
Okulöncesi Öğretmenliği (Almanca Konuşulan Ülkeler)	Almanca	2
Rehber Öğretmen (Almanca Konuşulan Ülkeler)	Almanca	5
Türkçe, Fransızca, Sınıf Öğretmeni (Fransızca Konuşulan Ülkeler)	Fransızca	75
Rehberlik Öğretmeni (Fransızca Konuşulan Ülkeler)	Fransızca	3
Beden Eğitimi Öğretmeni ;(Resmî Kurumlardan alınmış Halk Oyunları Usta Öğreticilik Belgesi Olanlar) Müzik Öğretmeni; Devlet Türk Müziği Konservatuvarı Halk Oyunları Bölümü Mezunu) (Fransızca Konuşulan Ülkeler)	Fransızca	3
Türkçe (İngilizce Konuşulan ülkeler)	İngilizce	6
Sınıf Öğretmeni (İngilizce Konuşulan ülkeler)	İngilizce	8
Rehber Öğretmen (İngilizce Konuşulan ülkeler)	İngilizce	2
TOPLAM		182

Tablo 2'ye bakıldığında 2010 yılında Türkçe ve Türk Kültürü dersini vermek üzere görevlendirilecek öğretmenlerin branşlarının "Türkçe, Almanca, sınıf, beden eğitimi, müzik, okul öncesi, Fransızca, rehberlik öğretmeni" şeklinde sıralandığı; en çok görevlendirmenin Almanca konuşulan ülkelere yapıldığı görülmektedir. Toplamda 2010 yılında yurt dışına Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak 182 görevlendirme yapılmıştır.

Tablo 3.

2011 Yılı Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Olarak Atanmaya Esas Olan Alanlar ve Öğretmen Sayıları

Atanmasına Esas Olan Alan	Yabancı Dili	Seçilecek Öğretmen Sayısı
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Sosyal Bilgiler, Tarih, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Almanca, Sınıf Öğretmeni (Almanca Konuşulan Ülkeler- Almanya, İsviçre)	Almanca	100
Rehber Öğretmen	Almanca	4

Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışına Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Görevlendirme Politikasının Yıllara Göre Değerlendirilmesi

Tablo 3.

2011 Yılı Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Olarak Atanmaya Esas Olan Alanlar ve Öğretmen Sayıları (Devamı)

Atanmasına Esas Olan Alan	Yabancı Dili	Seçilecek Öğretmen Sayısı
Okulöncesi Öğretmeni (Bayan)	Almanca	6
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Sosyal Bilgiler, Tarih, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fransızca, Sınıf Öğretmeni (Fransızca Konuşulan Ülkeler- Fransa, Belçika, İsviçre, Lüksemburg)	Fransızca	80
Rehber Öğretmen	Fransızca	4
Okulöncesi Öğretmeni (Bayan)	Fransızca	6
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Sosyal Bilgiler, Tarih, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, İngilizce, Sınıf Öğretmeni (İngilizce Konuşulan ülkeler- İngiltere, Belçika, İtalya)	İngilizce	10
TOPLAM		210

2011 yılında Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak atanacakların atanmaya esas olan alanları; Türkçe, Türk dili ve edebiyatı, sosyal bilgiler, tarih, din kültürü ve ahlak bilgisi, Almanca, Fransızca, okulöncesi, İngilizce, sınıf öğretmeni ve rehber öğretmen şeklinde sıralanmaktadır. 2011 yılında Türk dili ve edebiyatı, sosyal bilgiler, tarih, din kültürü ve ahlak bilgisi, İngilizce öğretmenleri de atamaya esas olan alanlar olarak ilk kez listeye girmiş, beden eğitimi ve müzik öğretileri listeden çıkarılmıştır. 2011 yılında toplamda 210 Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni görevlendirmesi yapılmıştır. Görevlendirmelerde yine Almanca konuşan ülkeler (110 öğretmen) ön plandadır.

Tablo 4.

2012 Yılı Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Olarak Atanmaya Esas Olan Alanlar ve Öğretmen Sayıları

Atanmasına Esas Olan Alan	Yabancı Dili	Seçilecek Öğretmen Sayısı
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Almanca, İngilizce, Fransızca, Sınıf Öğretmeni, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler	Almanca	120
Rehber Öğretmen	Almanca	4
Okulöncesi Öğretmeni (Bayan)	Almanca	4
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Fransızca, İngilizce, Almanca, Sınıf Öğretmeni, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler	Fransızca	80
Rehber Öğretmen	Fransızca	4
Okulöncesi Öğretmeni (Bayan)	Fransızca	6
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, İngilizce, Almanca, Fransızca, Sınıf Öğretmeni, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler	İngilizce	15
Okulöncesi Öğretmenliği (Bayan)	İngilizce	2
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Fransızca, Sınıf Öğretmeni, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler	İtalyanca	3
TOPLAM		238

2012 yılında Türkçe, Türk dili ve edebiyatı, sosyal bilgiler, din kültürü ve ahlak bilgisi, Almanca, Fransızca, okulöncesi, İngilizce, sınıf öğretmeni ve rehber öğretmen yine atanmaya esas olan

alanlardandır. Bir önceki yıldan farklı olarak "tarih öğretmeni" listeden çıkarılmıştır. 2012 yılında toplamda 238 Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni görevlendirmesi yapılmıştır. 2012 yılında ilk kez İtalyanca konuşan ülkeler için öğretmen kontenjanı açılmıştır. Burada ilginç olan ülkelerde konuşulan yabancı dile göre Almanca, Fransızca, İngilizce öğretmenleri kendilerine listede yer bulabilirken İtalyanca öğretmenlerinin listede yer almamasıdır.

Tablo 5.

2013 Yılı Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Olarak Atanmaya Esas Olan Alanlar ve Öğretmen Sayıları

Atanmasına Esas Olan Alan	Yabancı Dili	Seçilecek Öğretmen Sayısı
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Almanca, Sınıf Öğretmeni, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler	Almanca	120
Özel Eğitim Öğretmeni (İşitme Engelliler)	Almanca	2
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Fransızca, Sınıf Öğretmeni, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler	Fransızca	60
Rehber Öğretmen	Fransızca	4
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, İngilizce, Sınıf öğretmeni, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler	İngilizce	60
Okul Öncesi Öğretmeni (Bayan)	İngilizce	2
TOPLAM		248

2013 yılında Türkçe ve Türk Kültürü dersi vermek üzere Türkçe, Türk dili ve edebiyatı, İngilizce, Fransızca, Almanca, sınıf, din kültürü ve ahlak bilgisi, sosyal bilgiler, okul öncesi öğretmeni, rehber öğretmen" branşlarında atamalar yapılmıştır. 2013 yılında ilk kez özel eğitim öğretmenlerinin görevlendirmesi de yapılmıştır. Toplamda 2013 yılında 248 öğretmenin yurt dışına görevlendirmesi yapılmıştır.

Tablo 6.

2014 Yılı Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Olarak Atanmaya Esas Olan Alanlar ve Öğretmen Sayıları

Atanmasına Esas Olan Alan	Yabancı Dili	Seçilecek Öğretmen Sayısı
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Almanca, Sınıf Öğretmeni, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, İmam Hatip Meslek Dersleri (İ.H.L), Sosyal Bilgiler	Almanca	150
Okul Öncesi öğretmeni	Almanca	3
Rehberlik (Rehber Öğretmeni.)	Almanca	4
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Fransızca, Sınıf Öğretmeni, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, İmam Hatip Meslek Dersleri (İHL), Sosyal Bilgiler Öğretmeni	Fransızca	64
Rehberlik (Rehber Öğretmeni.)	Fransızca	2
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, İngilizce, Sınıf Öğretmeni, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, İmam Hatip Meslek Dersleri (İHL), Sosyal Bilgiler Öğretmeni	İngilizce	120
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, İngilizce, Sınıf Öğretmeni	İngilizce/ İtalyanca	2
TOPLAM		345

Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışına Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Görevlendirme Politikasının Yıllara Göre Değerlendirilmesi

2014 yılında Türkçe ve Türk Kültürü dersi vermek üzere Türkçe, Türk dili ve edebiyatı, İngilizce, Fransızca, Almanca, sınıf, din kültürü ve ahlak bilgisi, sosyal bilgiler, okul öncesi öğretmeni, rehber öğretmen branşlarında atamalar yapılmıştır. İmam hatip meslek dersleri öğretmeni ilk kez listede yer almıştır. Bu yıl için görevlendirilecek toplam öğretmen sayısı 345'tir.

Tablo 7.

2015 Yılı Türkçe ve Türk Kültürü Ders Öğretmeni Olarak Atanmaya Esas Olan Alanlar ve Öğretmen Sayıları

Atanmasına Esas Olan Alan	Yabancı Dili	Seçilecek Öğretmen Sayısı
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Almanca, Sınıf Öğretmeni, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Almanca	150
Okul Öncesi	Almanca/ İngilizce	16
Rehberlik	Almanca/ İngilizce	12
Beden Eğitimi, Sınıf Öğretmeni (<i>Resmi Kurumlardan alınmış Halk Oyunları Usta Öğreticilik Belgesi Olanlar</i>), Müzik	Almanca/ İngilizce	20
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Fransızca, Sınıf Öğretmeni, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Fransızca	60
Rehberlik	Fransızca/ İngilizce	4
İngilizce	İngilizce	100
Sınıf Öğretmeni	İngilizce	25
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı	İngilizce	25
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	İngilizce	15
Matematik	İngilizce	2
TOPLAM		429

2015 yılı Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak 2010-2019 yılları arasında yurt dışına en çok görevlendirmenin yapıldığı yıldır. 2015 yılında seçilecek öğretmen sayısı 429'dur. Türkçe, Türk dili ve edebiyatı, Almanca, Fransızca, İngilizce, sınıf, sosyal bilgiler, din kültürü ve ahlak bilgisi, beden eğitimi, müzik öğretmeni 2015 yılının atanmaya esas alanlarıdır. Matematik öğretmenleri de ilk kez bu yıl listeye dâhil olmuştur.

2016 yılında Gürcistan, Bahreyn, Lübnan, Tunus, Karadağ, Katar, Kuveyt, Türk Cumhuriyetlerine öğretmen ataması gerçekleştirilmiş ancak Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni seçimi/görevlendirmesi yapılmamıştır.

Tablo 8.

2017 Yılı Türkçe ve Türk Kültürü Ders Öğretmeni Olarak Atanmaya Esas Olan Alanlar ve Öğretmen Sayıları

Atamaya Esas Olan Alan	Yabancı Dili	Seçilecek Öğretmen Sayısı
İngilizce, Sınıf Öğretmeni, Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Din Kültürü ve Ahlak bilgisi	İngilizce	55
Sosyal bilgiler	İngilizce	2
Muhasebe ve Finansman	İngilizce	1
TOPLAM		58

2017 yılı en az Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni görevlendirmesinin yapıldığı yıldır. 2017'de seçilen öğretmen sayısı 58'dir. İngilizce, sınıf, Türkçe, Türk dili ve edebiyatı, din kültürü ve ahlak bilgisi, sosyal bilgiler, muhasebe ve finansman öğretmeni atanmaya esas alanlar olarak kabul edilmiştir. 2017 yılında atanmaya esas alanların azaldığı görülmektedir. Ayrıca muhasebe ve finansman öğretmeni listeye ilk kez girmiştir.

Tablo 9.

2018 Yılı Türkçe ve Türk Kültürü Ders Öğretmeni Olarak Atanmaya Esas Olan Alanlar ve Öğretmen Sayıları

Atamaya Esas Olan Alan	Yabancı Dili	Seçilecek Öğretmen Sayısı
İngilizce, Sınıf Öğretmeni, Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak bilgisi	İngilizce	58
Beden Eğitimi (en az iki yöre için halk oyunları öğretici sertifikası olanlar)	İngilizce	2
Matematik	İngilizce	2
Muhasebe ve Finansman	İngilizce	3
Okul Öncesi	İngilizce	3
TOPLAM		68

2018 yılında İngilizce, sınıf, Türkçe, Türk dili ve edebiyatı, sosyal bilgiler, din kültürü ve ahlak bilgisi, beden eğitimi, matematik, muhasebe ve finansman, okulöncesi öğretmeni atanmaya esas olan alanlar olarak sıralanmıştır. 2018 yılında seçilen öğretmen sayısı 68'dir.

2019 yılına ait Yurt Dışında Görevlendirilecek Öğretim Üyesi/Öğretim Görevlisi/Okutman Seçme Sınavı Başvuru Kılavuzu'nda Türkçe ve Türk kültürü ders öğretmeni olarak atanmaya esas alanlar ve sayılara ilişkin bilgiye yer verilmemiştir.

2010-2019 yılları arasında Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak atanmaya esas olan alanlar genel olarak değerlendirildiğinde Bakanlığın Türkçe ve Türk Kültürü dersinin içeriğine uygun alanlarda atama yapmadığı görülmektedir. Özellikle Muhasebe ve Finans, Matematik, Beden eğitimi, Müzik, İmam Hatip Meslek Dersleri, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin lisans eğitimleri göz önüne alındığında Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak atamaların uygun olmadığı düşünülmektedir.

Türkçe ve Türk Kültürü Ders Öğretmeni Olarak Görevlendirilecek Öğretmenler İçin Yapılan Sınavlara İlişkin Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığı öğretmenlerin seçiminde iki aşamalı bir sınav uygulamaktadır. Bu politikası 2010-2019 yılları arasında değişmemiştir. Başvurusu kabul edilen öğretmenler, öncelikle Mesleki Yeterlik Sınavına girmektedir. Bu sınav, çoktan seçmeli, dört seçenekli 100 sorudan oluşmaktadır. Bu sınavdan Bakanlığın belirlediği baraj puanını geçenler (Önceki yıllarda 70 ve üstü iken 2019 yılında 60 puan ve üzeri puan alan adaylar başarı puanı en yüksekte başlayarak başarı sıralaması yapılmıştır.) ikinci aşamaya yani Temsil Yeteneği Mülakatına geçmektedir. Bu mülakat, Bakanlıklararası Kültür Komisyonunca oluşturulan jüri tarafından yapılmaktadır. Mülakattan Bakanlığın belirlediği baraj puanını geçenler (70 puan) Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak görevlendirilirler. Sınavların içeriğine ilişkin veriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 10.

Türkçe ve Türk Kültürü Ders Öğretmeni Olarak Görevlendirilecek Öğretmenler İçin Yapılan Sınavlar

Sınavlar	Yıllar									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mesleki Yeterlik Sınavı	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+
Temsil Yeteneği	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Mülakatı										

Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışına Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Görevlendirme Politikasının Yıllara Göre Değerlendirilmesi

Tabloya bakıldığında sadece 2016 yılında Mesleki Yeterlilik Sınavı yapılmamış, öğretmenler sadece sözlü sınava girmiştir. Ayrıca daha önce de ifade edildiği gibi 2016 yılında Türkçe ve Türk kültürü dersi öğretmeni görevlendirmesi yapılmamıştır.

Tablo 11.

2010-2019 Yılları Mesleki Yeterlilik Sınavı Türkçe Konu Alanı

Yıllar	Mesleki Yeterlilik Sınavı: Türkçe Konu Alanı	Soru Sayısı	Puan Değeri
2010	Türkçe (Türkçeyi doğru kullanma, dilbilgisi ve anlam bilgisi)	25	25
2011	Türkçe (Türk Dili ve Edebiyatı, dilbilgisi ve anlam bilgisi, vb.)	25	25
2012	Türkçe (Türk Dili Edebiyatı, Türk Edebiyatı Tarihi, Dil bilgisi, vb)	-	25
2013	Türkçe (Türk Dili Edebiyatı, Türk Edebiyatı Tarihi, Dil bilgisi vb.)	-	25
2014	Türkçe (Türk Dili Edebiyatı, Türk Edebiyatı Tarihi, Dil Bilgisi vb.)	-	25
2015	Türkçe (Türk Dili Edebiyatı, Türk Edebiyatı Tarihi, Dil Bilgisi, anlam bilgisi vb.)	-	25
2016	-	-	-
2017	Türkçe (Türk Dili Edebiyatı, Dil Bilgisi, Anlam Bilgisi vb.)	-	25
2018	Türkçe (Türk Dili ve Edebiyatı, Dil Bilgisi ve Anlam Bilgisi vb.)	-	25
2019	Türkçe (Türk Dili ve Edebiyatı, Dil Bilgisi ve Anlam Bilgisi vb.)	-	25

Tablo 11'e göre Bakanlık her yıl öğretmenlerin Türkçe yeterliliklerini ölçmektedir. Türkçe sorularının 2010 yılında "Türkçeyi doğru kullanma, dilbilgisi ve anlam bilgisi" konularını, 2011-2014 yıllarında "Türk Dili Edebiyatı, Türk Edebiyatı Tarihi, Dil bilgisi" konularını, 2015'te " Türk Dili Edebiyatı, Türk Edebiyatı Tarihi, Dil Bilgisi, anlam bilgisi" konularını, son üç yıldır "Türk Dili ve Edebiyatı, Dil Bilgisi, Anlam Bilgisi" konularını içerdiği görülmektedir.

Tablo 12.

2010-2019 Yılları Mesleki Yeterlilik Sınavı Sosyal Bilimler Konu Alanı

Yıllar	Mesleki Yeterlilik Sınavı: Sosyal Bilimler Konu Alanı	Soru Sayısı	Puan Değeri
2010	Sosyal Bilimler (Atatürk İlkeleri ve T.C. İnkılâp Tarihi, Türk Tarihi, Türk Kültür ve Medeniyeti, Türkiye Coğrafyası, Vatandaşlık Bilgileri)	25	25
2011	Sosyal Bilimler (Atatürk İlkeleri ve T.C. İnkılâp Tarihi, Türk Tarihi, Türk Kültür ve Medeniyeti, Türkiye Coğrafyası, Vatandaşlık Bilgileri, vb.)	25	25
2012	Sosyal Bilimler (Atatürk İlkeleri ve T.C. İnkılâp Tarihi, Türk Tarihi, Türk Kültür ve Medeniyeti, Türkiye Coğrafyası, Vatandaşlık Bilgileri, vb.)	-	25
2013	Sosyal Bilimler (Atatürk İlkeleri ve T.C. İnkılâp Tarihi, Türk Tarihi, Türk Kültür ve Medeniyeti, Türkiye Coğrafyası, Vatandaşlık Bilgileri, vb.)	-	25

Tablo 12.

2010-2019 Yılları Mesleki Yeterlik Sınavı Sosyal Bilimler Konu Alanı (Devamı)

Yıllar	Mesleki Yeterlik Sınavı: Sosyal Bilimler Konu Alanı	Soru Sayısı	Puan Değeri
2014	Sosyal Bilimler (Atatürk İlkeleri ve T.C. İnkılâp Tarihi, Türk Tarihi, Türk Kültür ve Medeniyeti, Türkiye Coğrafyası, Vatandaşlık Bilgileri, vb.)	-	25
2015	Sosyal Bilimler (Atatürk İlkeleri ve T.C. İnkılâp Tarihi, Türk Tarihi, Türk Kültür ve Medeniyeti, Türkiye Coğrafyası, Vatandaşlık Bilgileri vb.)	-	25
2016	-	-	-
2017	Sosyal Bilimler (Atatürk İlkeleri ve T.C. İnkılâp Tarihi, Türk Tarihi, Türk Kültür ve Medeniyeti, Türkiye Coğrafyası, Vatandaşlık Bilgileri vb.)	-	25
2018	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Türk Tarihi, Türk Kültür ve Medeniyeti, Türkiye Coğrafyası, Vatandaşlık Bilgileri vb.	-	25
2019	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Türk Tarihi, Türk Kültür ve Medeniyeti, Türkiye Coğrafyası, Vatandaşlık Bilgisi vb.	-	25

Tablo 12'de görüleceği üzere Mesleki Yeterlik Sınavında sosyal bilimler başlığı altında her yıl aynı içerikle hazırlanan bir sınav politikası izlenmiştir.

Tablo 13.

2010-2019 Yılları Mesleki Yeterlik Sınavı Mesleki Bilgi Konu Alanı

Yıllar	Mesleki Yeterlik Sınavı: Mesleki Bilgi Konu Alanı	Soru Sayısı	Puan Değeri
2010	Mesleki Bilgi (Öğretmenlik Meslek Bilgisi)	25	25
2011	Mesleki Bilgi (Öğretmenlik Meslek Bilgisi)	25	25
2012	Mesleki Bilgi (Öğretmenlik Meslek Bilgisi)	-	25
2013	Mesleki Bilgi (Öğretmenlik Meslek Bilgisi)	-	25
2014	Mesleki Bilgi (Öğretmenlik Meslek Bilgisi)	-	25
2015	Mesleki Bilgi (Öğretmenlik Meslek Bilgisi, Millî Eğitim Mevzuatı)	-	25
2016	-	-	-
2017	Mesleki Bilgi (Öğretmenlik Meslek Bilgisi, Millî Eğitim Mevzuatı)	-	25
2018	Mesleki Bilgi (Öğretmenlik Meslek Bilgisi, Millî Eğitim Mevzuatı)	-	25
2019	Öğretim Yöntem ve Teknikleri, Mevzuat*	-	25

*657 sayılı DMK'nın 1. Kısmı ile 4. Kısmın 7. Bölümü, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 5682 sayılı Pasaport Kanunu, 1 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 6. Kısmın 10. Bölümü (Millî Eğitim Bakanlığı), 05/06/2003 tarihli ve 2003/5753 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı)

“Mesleki Yeterlik Sınavı”nda mesleki bilgi konu alanında 2015 yılına kadar adayların öğretmenlik meslek bilgisi ölçülürken 2015 yılından itibaren içeriğe Millî Eğitim Mevzuatı'nın da eklendiği görülmektedir. 2019 yılında mevzuatın içeriğine ilişkin sınırlılık da getirilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışına Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Görevlendirme Politikasının Yıllara Göre Değerlendirilmesi

Tablo 14.

2010-2019 Yılları Mesleki Yeterlik Sınavı Genel Kültür Konu Alanı

Yıllar	Mesleki Yeterlik Sınavı: Genel Kültür Konu Alanı	Soru Sayısı	Puan Değeri
2010	Genel Kültür (Aktüalite, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi, Türk Edebiyatı, Millî Eğitim Mevzuatı)	25	25
2011	Genel Kültür (Güncel Bilgiler, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi, Millî Eğitim Mevzuatı, vb.)	25	25
2012	Genel Kültür (Güncel Bilgiler, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi, Millî Eğitim Mevzuatı, vb.)	-	25
2013	Genel Kültür (Güncel Bilgiler, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi, Millî Eğitim Mevzuatı,vb.)	-	25
2014	Genel Kültür (Güncel Bilgiler, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi, Millî Eğitim Mevzuatı,vb.)	-	25
2015	Genel Kültür (Güncel Bilgiler, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi vb.)	-	25
2016	-	-	-
2017	Genel Kültür (Güncel Bilgiler, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi vb.)	-	25
2018	Genel Kültür (Güncel Bilgiler, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi vb.)	-	25
2019	Genel Kültür (Güncel Bilgiler, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi vb.)	-	25

"Mesleki Yeterlik Sınavı"nda genel kültür konu alanında 2010-2015 yılları arasında "Güncel Bilgiler, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi, Millî Eğitim Mevzuatı" başlıklarını içeren sınav hazırlanırken 2015 yılından itibaren genel kültür konu alanı içeriğinden "Millî Eğitim Mevzuatı" çıkarılmıştır. Millî Eğitim Mevzuatı konusu 2015 yılından itibaren mesleki bilgi içeriğine dâhil edilmiştir. 2012 ve sonrası kılavuzlarda soru sayısı belirtilmemiş olsa da sınav toplam puanı ve sınav alanlarının puan değerleri dikkate alındığında her bölümde 25 soru dağılımının olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 15.

2010-2019 Yılları Temsil Yeteneği Mülakatı Türkçeyi Kullanma Becerisi Konu Alanı

Yıllar	Temsil Yeteneği Mülakatı: Türkçeyi Kullanma Becerisi	Puan Değeri
2010	Türkçeyi Doğru Kullanma Becerisi	25
2011	Türkçe a) Sözlü ifade edebilme yeteneği b) Yazılı ifade edebilme yeteneği (Kompozisyon)	15 20
2012	Türkçe (Türkçeyi doğru kullanma, Türk Dili Edebiyatı, Türk Edebiyatı Tarihi, Dil bilgisi ve anlam bilgisi vb.)	25
2013	Türkçeyi Doğru Kullanma Becerisi	25
2014	Türkçeyi Doğru Kullanma Becerisi	-
2015	Türkçeyi Doğru Kullanma Becerisi	25
2016	Türkçeyi Doğru Kullanma Becerisi	25
2017	Türkçeyi Doğru Kullanma Becerisi	25
2018	Türkçe (Türk Dili ve Edebiyatı, Dil Bilgisi ve Anlam Bilgisi vb.)	25
2019	Türkçe Alanında Yaptığı Bilimsel Çalışmalar	30

Temsil Yeteneği Mülakatında 2010-2017 yıllarında adayların Türkçeyi kullanma becerileri ölçülürken 2018 yılında adayların becerileri değil bilgi düzeyleri puanlamaya esas olmuştur. Ayrıca 2011

yılı dışında diğer yıllarda adayların yazma becerilerinin dikkate alınmadığı görülmektedir. Bununla birlikte 2019 yılında adayların Türkçeyi kullanma becerileri değil Türkçe alanında yaptıkları bilimsel çalışmalar dikkate alınmıştır. Adayların bu alandaki çalışmaları son on yılın en yüksek puan değerine karşılık gelmektedir.

Tablo 16.

2010-2019 Yılları Temsil Yeteneği Mülakatı Millî Şuur, Atatürk İlkeleri ve T.C. İnkılap Tarihi Konu Alanı

Yıllar	Temsil Yeteneği Mülakatı: Millî Şuur, Atatürk İlkeleri ve T. C. İnkılap Tarihi	Puan Değeri
2010	Millî Şuur, Atatürk İlkeleri ve T. C. İnkılap Tarihi	25
2011	Millî Şuur, Atatürk İlkeleri ve T.C. İnkılap Tarihi, vb.	20
2012	Millî Şuur, Atatürk İlkeleri ve T.C. İnkılap Tarihi, vb.	25
2013	Millî Şuur, Atatürk İlkeleri ve T. C. İnkılap Tarihi	25
2014	Millî Şuur, Atatürk İlkeleri ve T. C. İnkılap Tarihi	-
2015	Millî Şuur, Atatürk İlkeleri ve T. C. İnkılap Tarihi	25
2016	Millî Şuur, Atatürk İlkeleri ve T. C. İnkılap Tarihi	25
2017	Millî Şuur, Atatürk İlkeleri ve T. C. İnkılap Tarihi	25
2018	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Türk Tarihi, Türk Kültür ve Medeniyeti, Türkiye Coğrafyası, Vatandaşlık Bilgileri vb.	25
2019	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	25

Temsil Yeteneği Mülakatında 2018 yılı hariç her yıl adayların "Millî Şuur, Atatürk İlkeleri ve T. C. İnkılâp Tarihi" bilgileri değerlendirilirken 2018 yılında "Türk Tarihi, Türk Kültür ve Medeniyeti, Türkiye Coğrafyası, Vatandaşlık Bilgileri" de değerlendirilmiştir. 2019 yılında millî şuur değerlendirmeden çıkarılmış, "Atatürk İlkeleri ve T. C. İnkılâp Tarihi" ifadesi de değişikliğe uğramış, "T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük" şeklinde bir değerlendirme kriteri getirilmiştir.

Tablo 17.

2010-2019 Yılları Temsil Yeteneği Mülakatı Genel Kültür Konu Alanı

Yıllar	Temsil Yeteneği Mülakatı: Genel Kültür	Puan Değeri
2010	Genel Kültür	25
2011	Genel Kültür(Güncel Bilgiler, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi, Türk Edebiyatı, Millî Eğitim Mevzuatı, Eğitim Bilimleri, Yurtdışı Görev Bilgisi, Farklı Ülke Kültürleri, vb.)	20
2012	Genel Kültür (Güncel Bilgiler, Uluslararası Kuruluşlar, Ekonomi, Türk Edebiyatı, Millî Eğitim Mevzuatı, Eğitim Bilimleri, Yurtdışı Görev Bilgisi, Farklı Ülke Kültürleri, vb.)	25
2013	Genel Kültür	25
2014	Genel Kültür	-
2015	Genel Kültür	25
2016	Genel Kültür, Mevzuat	25
2017	Genel Kültür, Mevzuat	25
2018	Genel Kültür, Mevzuat	25
2019	Genel Kültür	25

Temsil Yeteneği Mülakatında 2011 ve 2012 yılları dışında genel kültür alanında içerik belirtilmemiştir. Ancak diğer alanlar da olduğu gibi genel kültür konu alanı da Bakanlığın adaylarda her yıl değerlendirmeye tabi tuttuğu bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. 2019 yılında mevzuat bilgisi değerlendirme kriterlerinden çıkarılmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışına Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Görevlendirme Politikasının Yıllara Göre Değerlendirilmesi

Tablo 18.

2010-2019 Yılları Temsil Yeteneği Mülakatı Genel Görünüm, Tutum ve Davranış Konu Alanı

Yıllar	Temsil Yeteneği Mülakatı:	Puan Değeri
2010	Genel Görünüm, Tutum ve Davranış	25
2011	Genel Görünüm, Tutum ve Davranış	15
2012	Genel Görünüm, Tutum ve Davranış	25
2013	Genel Görünüm, Tutum ve Davranış	25
2014	Genel Görünüm, Tutum ve Davranış	-
2015	Genel Görünüm, Tutum ve Davranış	25
2016	Genel Görünüm, Tutum ve Davranış	25
2017	Genel Görünüm, Tutum ve Davranış	25
2018	Liyakat ve Temsil Kabiliyeti	25
2019	Liyakati, Temsil Kabiliyeti, Tutum ve Davranışlarının Göreve Uygunluğu	20

Temsil Yeteneği Mülakatının gözleme dayalı değerlendirmeyi de içerdiği görülmektedir. 2010-2017 yılları arasında yapılan Temsil Yeteneği Mülakatında Komisyonun adayların genel görünümleri, tutumları ve davranışları üzerinden bir değerlendirme yaptığı anlaşılmaktadır. 2018 yılında ise liyakat ve temsil kabiliyeti açısından bir değerlendirmenin yapıldığı görülmektedir. 2018 yılında ilk kez kullanılan liyakat ve temsil kabiliyeti ifadesi 2019 yılında da karşımıza çıkmaktadır. 2019 yılına ek olarak adayın tutum ve davranışlarının göreve uyumlu olup olmadığı da değerlendirme kriteridir.

Türkçe ve Türk Kültürü Ders Öğretmeni Olarak Görevlendirilecek Öğretmenler İçin Yapılan Uyum Seminerine İlişkin Bulgular

"Mesleki Yeterlilik Sınavı ve Temsil Yeteneği Sınavında başarılı olup yurt dışında görevlendirilmeye hak kazanan öğretmenlerden ihtiyaç duyulan alanlar göz önünde bulundurularak, başarı sırasına göre bir kısmı veya tamamı Millî Eğitim Bakanlığınca resen belirlenerek yurt dışı göreve uyum seminerine alınmaktadır." (Yurt Dışında Görevlendirilecek Öğretmenlerin Mesleki Yeterlilik Sınavı Ve Temsil Yeteneği Mülakatı Başvuru Kılavuzu, 2018) Bu politikası da Millî Eğitim Bakanlığının 2010-2018 yılları arasında değişmemiştir. Uyum seminerlerine katılım zorunlu kılınmıştır. Acil öğretmen ihtiyacının olduğu durumlarda ilgili öğretmenler uyum seminerine alınmadan yurt dışında görevlendirilebilmektedir. Seminerler 15 gün sürmektedir.

Tablo 19.

2010-2019 Yılları Arası Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Olarak Görevlendirilecek Öğretmenler İçin Yapılan Uyum Seminerleri

	Yıllar									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Uyum Semineri	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-

2019 yılı hariç bütün kılavuzlarda öğretmenlerin uyum seminerine alınacağı, bu seminerlere davet edilenlerin katılımlarının zorunlu olduğu vs. bilgiler yer almaktadır. Kılavuzda (2019) "Acil bir ihtiyacın oluşması durumunda, Temsil Yeteneği Sınavında başarılı olup Komisyon tarafından uygun görülen Öğretim Üyesi/Öğretim Görevlisi/Okutmanlar uyum seminerine alınmadan da yurt dışında görevlendirilebilecektir." ibaresinin varlığı bir seminerin olduğunu göstermektedir. Ancak seminerin içeriği ve niteliğine ilişkin bir fikir elde edilememektedir.

Tartışma ve Sonuç

Millî Eğitim Bakanlığının yurt dışına Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni görevlendirme politikasının yıllara göre değerlendirmeyi amaçlayan çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Millî Eğitim Bakanlığı, 2010-2019 yılları arasında Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak görevlendirilecekler için başvuru/görevlendirme şartlarında sınırlayıcı, eleyici bir politika izlememektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı 2010-2019 yılları arasında Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak görevlendirilecek öğretmenlerin branşlarında dersin içeriğine uygun görevlendirme yapmamaktadır. Bakanlık Türkçe ve Türk kültürü dersleri için İngilizce, Almanca, Fransızca, Sınıf, Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Beden Eğitimi, Matematik, Muhasebe ve Finansman, Okulöncesi, İmam Hatip Meslek Dersleri, Özel Eğitim, Tarih öğretmenlerini görevlendirebilmektedir. Atamaya esas olan branşlara bakıldığında Millî Eğitim Bakanlığı, 2010-2019 yılları arasında Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak görevlendirilecekler için alana uygun branşta atama politikası belirlenmediği görülmüştür.

Millî Eğitim Bakanlığı, 2010-2019 yılları arasında 2016 yılı hariç her yıl ortalama 200 öğretmen görevlendirmektedir. Her yıl görevlendirmenin yapıyor olması Bakanlığın yurt dışındaki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının Türkçe ve Türk kültürü ile bağlarını devam ettirmeye yönelik bir politika izlediğini göstermektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı 2010-2019 yılları arasında Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak görevlendirilecek öğretmenlerin seçimini iki aşamalı bir şekilde Mesleki Yeterlik Sınavı (test) ve Temsil Yeteneği Mülakatı (sözlü) sınavları ile yapmaktadır. Bakanlık Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni görevlendirmesinde sınav aracılığı ile elemeye dayalı bir seçme ve atama politikası izlemektedir. Yazılı ve sözlü sınavlarda alana yönelik değerlendirme kriterlerinin olmadığı (iki dillilik, Türkçe ve Türk kültürü dersi öğretim programları ve kitapları, vs.) tespit edilmiştir.

Türkçe ve Türk kültürü derslerine yönelik öğretmen yetiştirme amaçlı herhangi bir lisans programı olmadığından bu alana yönelik öğretmen yetişmemektedir, dolayısıyla Bakanlık Türkçe ve Türk Kültürü dersleri için branş dışı atamalar yapmaktadır. Yurt dışında görevlendirilmeye hak kazanan öğretmenler Millî Eğitim Bakanlığınca resen belirlenerek yurt dışı göreve uyum seminerine alınmaktadır. Bakanlığın bu politikası 2010-2019 yılları arasında değişmemiştir. Uyum seminerlerinin niteliği / içeriği hakkında kılavuzlarda bilgilendirmenin olmaması sebebiyle seminerlerin ihtiyaca ne düzeyde cevap verdiği tespit edilememiştir.

Türkçe ve Türk kültürü dersi öğretmenleri ile ilgili literatür taramasında Bakanlığın öğretmen seçme ve atama politikalarına ilişkin ya da öğretmen seçme ve atama sürecine ilişkin bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çalışmanın -bu yönüyle- alandaki bir eksikliği giderecek olması sebebiyle önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca literatür taramasında Türkçe ve Türk kültürü dersi öğretmenleri ile ilgili yapılan çalışmaların süreci değil sonucu değerlendirdiği görülmüştür. Çalışmalarda sıklıkla öğretmenlerin Türkçe ve Türk kültürü derslerine ve ders kitaplarına yönelik görüşlerinin tespit edildiği bu çalışmaları takiben öğretmenlerin öğrencilerin Türkçeyi öğrenme durumlarına ilişkin görüşlerine, mesleki hazırbulunuşluklarına ve kaygılarına, görevlendirmeyi tercih etme nedenlerine değinen çalışmaların varlığından söz edilebilir (Arıcı ve Kırkkılıç, 2017; Belet, 2009; Yıldız ve Çakır, 2016; Çelik, ve Gülcü, 2016; Ekmekçi, 2012; İnce, 2011; Yağimli, 2015; Şen ve Burgul Adigüzel, 2018; Burgul Adigüzel ve Şen, 2018).

Kalkınma için Uluslararası İşbirliği Altyapısının Geliştirilmesi Programı (KAGEP) kapsamında Güzel, Baş, Karadağ, Esgin ve Demir (2017) tarafından hazırlanan Türkçe/Türk Kültürü Dersi Mevcut Durum Analizi adlı çalışmada öğretmen merkezli temel sorunlar:

- Motivasyon kaybı,
- Öğretmenlerin kültür ve sanat faaliyetlerindeki yetersizlikleri,
- Öğretmen sayısındaki yetersizlik,
- Öğretmenlerin çok sayıda okulda derse girmeleri,
- Öğretmenlerin yeterli oryantasyon yapılmadan görevlerine gönderilmeleri,
- Öğretmenlerin derse yönelik alt yapı sorunları taşıması,
- Öğretmenlerin bulunduğu ülkenin dilini bilmemelerinden kaynaklanan sorunlar olarak sıralanmıştır. İlgili çalışmanın "Öğretmenlerin yeterli oryantasyon yapılmadan görevlerine gönderilmeleri, öğretmenlerin derse yönelik alt yapı sorunları taşıması, öğretmenlerin bulunduğu

Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışına Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Görevlendirme Politikasının Yıllara Göre Değerlendirilmesi

ülkenin dilini bilmemeleri" verileri, bu çalışmanın süreçte öğretmen seçimin önemli olduğu sonucunu destekler niteliktedir.

Pıllancı (2009) tarafından yapılan çalışmada Avrupa'da yaşayan Türklerin Türkçe becerilerinin gelişmesinde öğretmen yetersizliğinin etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Demirbaş (2014) ise Avrupa'da yaşayan Türk çocuklarının eğitim ve kültür alanında yaşadıkları sorunları tespit ettiği çalışmasında öğretmenlerin ders içeriği ile uyumsuz branşlara sahip olmasını önemli bir sorun olarak göstermiştir. Yılmaz (2014) Almanya'da yaşayan Türklerin dil sorunlarının sebeplerine yönelik yaptığı çalışmasında öğretmenlerin iki dillilere dil öğretimi konusunda yeterli donanıma sahip olmamalarının temel sorunlardan bir olduğunu ifade etmiştir. Arı (2015) Fransa'da yaşayan Türk velileriyle yaptığı görüşmelerde velilerin Türkçe ve Türk kültürü derslerini yürütmek üzere nitelikli öğretmenlerin görevlendirilmesini talep ettiklerini bildirmiştir. Yağimli (2015) ise Türkçe ve Türk kültürü derslerini yürüten öğretmenlerin sorunları arasında dersin öğretim programının niteliklerinin bilmemekten kaynaklı deneme yanılma yoluyla derslerin işlenmesini göstermektedir. Arıcı ve Kırkkılıç (2017) tarafından yapılan çalışmada da Türkçe ve Türk kültürü dersi veren öğretmenlerin sorunları tespit edilmeye çalışılmıştır. Alan bilgisi ve alt yapısı olmayan öğretmenlerin dersin verimliliğini olumsuz yönde etkilediği çalışmada ulaşılan sonuçlardandır. Literatürde ortaya çıkan sonuçlar bu çalışmanın: Millî Eğitim Bakanlığı 2010-2019 yılları arasında Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni olarak görevlendirilecek öğretmenlerin branşlarında dersin içeriğine uygun görevlendirme yapmadığı; yazılı ve sözlü sınavlarda alana yönelik değerlendirme kriterlerinin olmadığı (iki dillilik, Türkçe ve Türk kültürü dersi öğretim programları ve kitapları, vs.); başvuru şartlarında sınırlayıcı, eleyici bir politika izlemediği sonuçları ile örtüştüğü görülmektedir. Bütün bu veriler değerlendirildiğinde sahada öğretmenlerle ilgili yaşanan sorunlarının temel kaynağının öğretmen seçme ve atama sürecinden kaynaklandığı söylenebilir.

Elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu öneriler sunulmaktadır:

1. Yılda ortalama 400 (son 10 yılın verilerine göre) öğretmenin yurt dışına görevlendirmesinin yapıldığı göz önüne alındığında "Türkçe ve Türk Kültürü öğretmeni" ihtiyacının olduğu açıktır. Bu sebeple Türkçe ve Türk kültürü derslerini vermek üzere tarih, müzik, matematik vs. branşlarından öğretmen atamaktansa bu alana yönelik öğretmen yetiştirme (lisans) programının açılması önerilmektedir.

2. Alan uzmanı öğretmenlerin atanmadığı mevcut uygulamada ise en azından Millî Eğitim Bakanlığının Türkçe ve Türk Kültürü derslerini vermek üzere müzik, beden eğitimi, tarih, din kültürü ve ahlak bilgisi, matematik, sosyal bilgiler, muhasebe ve finansman, imam hatip meslek dersleri öğretmenlerini görevlendirmemesi önerilmektedir. Diğer branşlarda yapılacak görevlendirmelerde (İngilizce, Almanca, Fransızca, Sınıf, Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenliği) ise öncelik Türkçe ve Sınıf öğretmenlerine verilmelidir. Çünkü Türkçe ve Türk kültürü dersi içeriği ile bu branşlarda öğretmen yetiştirme içerikleri uyumludur [bk. Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretim Programı (1-8. Seviye)].

3. Uyum semineri gerekli ama yeterli değildir. Kısa süreli bir seminerden ziyade uzun vadeli eğitim programları düzenlenmelidir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sertifika programları gibi Yurt Dışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Sertifika Programları MEB iş birliği ile üniversiteler bünyesinde hazırlanmalıdır.

4. Mesleki yeterlilik sınavının içeriğine yurt dışındaki Türk varlığı/iki dillilik (özellikleri, türleri, iki dilli eğitim modelleri) / yurt dışındaki Türk çocuklarına Türkçe öğretim programları konu başlıklarını eklenmesi gereklidir. Sınav içeriğinde yukarıdaki konu başlıklarına yönelik soruların olmaması ölçme - değerlendirme açısından bir çelişkiyi ortaya çıkarmaktadır. Aynı durum temsil yeteneği sınavı için de geçerlidir.

Kaynaklar

Arı, T. G. (2015). *İki dilli Türk çocuklarının ve velilerin ana dili Türkçeyi öğrenme tutumları (Aisne bölgesi-Fransa örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Arci, B. ve Kırkkılıç H. A. (2017). Yurt dışında görev yapan Türkçe ve Türk kültürü öğretmenlerinin Türkçe ve Türk kültürü derslerine ilişkin görüşleri. *Akademik Sosyal Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(41), 480-500.
- Burgul Adıgüzel, F. ve Şen, Ü. (2018). Türkçe ve Türk kültürü dersi öğretmenlerinin yurt dışı görevlerine ilişkin kaygı ve hazırbulunuşluk durumları. *Trakya Eğitim Dergisi*, 8 (4), 822-839.
- Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü. (2003). *Resmî gazete*. S. 25157.
- Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü. (2011). *Resmî gazete*. S. 28054.
- Çelik, Y. ve Gülcü, İ. (2016). Yurt dışında kullanılan Türkçe ve Türk kültürü ders kitaplarının öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 287-296.
- Demirbaş, H. (2014). Eğitim-kültür açısından Avrupa'daki Türk çocukları - sorunlar ve çözümler. (1.Baskı), Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Ekmekçi, V. (2012). Belçika'da Türkçe dersinin problemleri hakkında öğretmen görüşleri. *Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi*, 2, 1-13.
- İnce, B. (2011). Yurt dışında görev yapan Türkçe öğretmenlerinin içinde buldukları çalışma şartlarına yönelik memnuniyet düzeyleri. *Uluslararası Türkçenin Eğitimi- Öğretimi Kurultayı*, Ankara: Pegem A.
- Millî Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (2012). *Yurt dışında görevlendirilecek öğretmenlerin mesleki yeterlik sınavı ve temsil yeteneği mülakatı kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (2013). *Yurt dışında görevlendirilecek öğretmenlerin mesleki yeterlilik sınavı ile temsil yeteneği mülakatı kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (2014). *Yurt dışında görevlendirilecek öğretmenlerin mesleki yeterlilik sınavı ve temsil yeteneği mülakatı kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (2015). *Yurt dışında görevlendirilecek öğretmenlerin mesleki yeterlilik sınavı ve temsil yeteneği mülakatı başvuru kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (2019). *Yurt dışında görevlendirilecek öğretim üyesi/öğretim görevlisi/okutman seçme sınavı başvuru kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (2010). *Yurt dışında görevlendirilecek öğretmenlerin mesleki yeterlilik sınavı ile temsil yeteneği mülakat kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (2011). *Yurt dışında görevlendirilecek öğretmenlerin mesleki yeterlilik sınavı ile temsil yeteneği mülakat kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı Yüksek Öğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü (2016). *Yurt dışında görevlendirilecek öğretmenleri seçme sınavı ve görevlendirme kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı Yüksek Öğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü (2017). *Yurt dışında görevlendirilecek öğretmenlerin mesleki yeterlilik sınavı ve temsil yeteneği mülakatı başvuru kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı Yüksek Öğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (2018). *Yurt dışında görevlendirilecek öğretmenlerin mesleki yeterlilik sınavı ve temsil yeteneği mülakatı başvuru kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2017). *Kalkınma için uluslararası işbirliği altyapısının geliştirilmesi programı (KAGEP). Türkçe/Türk kültürü dersi mevcut durum analizi*. Ankara: MEB.
- Şen, Ü. ve Burgul Adıgüzel, F. (2018). Türkçe ve Türk kültürü dersi öğretmenlerinin yurt dışı görevini tercih etme nedenleri ve görevlerine ilişkin beklentileri. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 3 (1), 67-90.

Millî Eğitim Bakanlığının Yurt Dışına Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni Görevlendirme Politikasının Yıllara Göre Değerlendirilmesi

- Şimşek, H. (2009). Eğitim tarihi araştırmalarında yöntem sorunu. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42 (1), 33-51.
- Yağımlı, A. (2015.) İki dilli öğrencilerin Türkçe eğitimi ve öğretmenlerinin nitelikleri. *II. Avrupalı Türkler Anadili Eğitimi Çalıştayı İkidilli ve Çokdilli Eğitim veren Öğretmenlerin Yeterlikleri*. Güleç, İ. Ve İnce, B. (Haz.). Sakarya: Sakarya Üniversitesi Yayınları.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, C. ve Çakır, M. (2016). Almanya'daki Türk öğretmenlerin bu ülkede verdikleri Türkçe ve Türk kültürü dersinin uygulanmasına ilişkin görüşleri ve karşılaştıkları sorunlar. *Yabancılarla Türkçe Öğretimi Üzerine Araştırmalar* (içinde) (s.27-37). Sakarya: Sakarya TÖMER.
- Yılmaz, M. Y. (2014). İki dillilik olgusu ve Almanya'daki Türklerin iki dilli eğitim sorunu. *Turkish Studies*, 9(3), 1641-1651.

Extended Abstract

Introduction

With the labor migration to abroad, a growing Turkish population has been formed especially in European countries. The Turks, who were in foreign countries for a temporary period in the beginning, have been living permanently in those countries over the years. Turkey has sought to take various measures with different institutions in order to experience the loss of the rights of citizens in the field of education, economy social security in this situation. Among the measures taken, it is remarkable that the Ministry of National Education delegates the teachers abroad to ensure that the children of the citizens who go abroad as workers to live their mother tongues and that they do not break their cultures. The Ministry of National Education has maintained this policy for the first time in 1965 with 17 teachers in Germany until 2019. In recent years an average 400 teachers have been assigned by Ministry. Teachers who will be working abroad need to be meticulous about their responsibilities as well as their choices. The study was formed from this importance. "What kind of policy has the Ministry of National Education pursued in the selection of the teachers to be appointed in the foreign organizations from past to present, does this policy change according to years?" The answers will be searched in these questions.

Method

The study is descriptive research. The data of the study were obtained by document analysis. The data source of the study consists of the Professional Qualification Exam and Representation Ability Interview Application Guidelines for Teachers to be assigned abroad. The data obtained within the scope of the study were evaluated with descriptive analysis. According to the years, a comparative evaluation was made under the themes of application conditions, areas of appointment and number of teachers, examinations conducted, compliance seminar. The study area is limited to the period between 2010-2019 when the Ministry of National Education was assigned as a teacher in overseas organizations.

Result and Discussion

1. The Ministry of National Education does not pursue a restrictive, elimination policy in the application / assignment conditions for those who will be appointed as Turkish and Turkish Culture course teachers between 2010-2019.

2. The Ministry of National Education does not assign appropriate assignments to the content of the courses in the branches of the teachers who will be appointed as Turkish and Turkish Culture course teachers between 2010-2019. Ministry can assign English, German, French, Classroom, Turkish, Turkish Language and Literature, Social Studies, Religious Culture and Moral Knowledge, Physical Education, Mathematics, Accounting and Finance, Preschool, Imam Hatip Vocational Courses, Special Education, History teachers for Turkish and Turkish courses. When the branches that are based on the appointment are examined, it has been observed that the Ministry of National Education has not adopted a policy of appointment in the branch appropriate to the field for those who will be assigned as Turkish and Turkish Culture lesson teachers between 2010-2019.

The Ministry of National Education assigns an average of 200 teachers every year between 2010-2019 except for 2016. Each year the appointment is made, the Republic of Turkey citizens abroad

shows that the ministry followed a policy intended to maintain their ties with the Turkish and Turkish culture.

3. The Ministry of National Education conducts the selection of the teachers who will be appointed as Turkish and Turkish Culture course teachers between 2010-2019 in two stages with Professional Proficiency Exam (test) and Representation Ability Interview (oral) exams. The Ministry follows a policy of selection and appointment based on screening by means of exam in the assignment of Turkish and Turkish Culture course teacher.

4. As there is no undergraduate program for Turkish and Turkish culture teachers, there is no teacher for this field, so the Ministry appoints non-branch appointments for Turkish and Turkish Culture courses (see art. 2). The teachers who are entitled to work abroad are determined by the Ministry of National Education and taken to the seminar for integration to abroad. This policy of the Ministry has not changed between the years 2010-2019.